

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/136/2021
Identifikačné číslo spisu:	1316211744
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1316211744.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne L. F. H., narodenej XX. W. XXXX, Z., F. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Consiliaris, s.r.o., Bratislava, Ružová dolina 8, IČO: 47 248 301 proti žalovaným 1/ Slovenskej sporiteľni a. s., Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mária Grochová a partneri s.r.o., Košice, Bočná 10, IČO: 36 863 017, 2/ Platiť sa oplatí, s.r.o., Bratislava, Mostová 2, IČO: 45 684 618, 3/ O. S. S., narodenému XX. M. XXXX, Z., C. X., zastúpenému Advokátskou kanceláriou Marko s.r.o. Bernolákovo, Grobská 19, IČO: 36 860 646, o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby a vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 24C/180/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. februára 2020 sp. zn. 8Co/83/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ a 3/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Žalovanej 2/ náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 20C/180/2016-335 z 20. apríla 2018 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáha určenia, že dobrovoľná dražba konaná 20. júna 2016, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti - pozemok parcelného č. 3501, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 161 m² a polyfunkčný objekt so súpisným č. 1171, nachádzajúci sa na uvedenom pozemku zapísanom na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) XXXX pre k. ú. Z. je neplatná, ako aj určenia, že žalobkyňa je vlastníčkou uvedených nehnuteľností v celom rozsahu. Žalovaným 1/ a 3/ priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalovanému 2/ náhradu trov konania nepriznal.

2. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 2 písm. a/, § 17 ods. 1, § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona č. 527/2002 Z. z.“) a vecne tým, že v konaní nebolo sporné, že boli dodržané všetky lehoty a ostatné formálne náležitosti ohľadne dobrovoľnej dražby, ktorá sa konala 20. júna 2016 a žaloba bola uplatnená na súde 8.

júla 2016, t. j. v rámci trojmesačnej lehoty a proti všetkým osobám uvedeným v § 21 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z. z. Predmetom sporu bola len otázka právneho posúdenia namietanej neplatnosti dražby, t. j. dodržania ustanovení zákona č. 527/2002 Z. z. z hľadiska namietanej ceny určenej znalcom v znaleckom posudku č. 1 z dôvodu, že žalobkyňa tvrdila, že došlo k ujme na jej vlastníckych právach, lebo nehnuteľnosť sa na základe nízkeho ohodnotenia vydražila za neprimerane nízku cenu. Súd prvej inštancie sa stotožnil s obranou žalovaných, že žalobkyňa v konaní neuviedla konkrétne porušenia zákona č. 527/2002 Z. z., na základe ktorých by bolo možné určiť neplatnosť dražby. Vo vzťahu k namietanému ohodnoteniu nehnuteľnosti znalcom vysvetlil, že obranu žalovaného považoval za opodstatnenú, lebo žalovaný 2/ ako dražobník nemohol sám ohodnocovať predmet dražby, alebo z vlastnej iniciatívy prehodnocovať správnosť ohodnotenia znalcom. Tým, že dražobník zabezpečil riadne ohodnotenie, splnil si povinnosť vyplývajúcu z § 12 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. Jedinou osobou, ktorá mohla vzniknúť námietky proti ohodnoteniu bola žalobkyňa, ktorá však námietky proti znaleckému posudku nepodala, ani nežiadala žalovaného 2/ vyhotoviť ďalší znalecký posudok iným znalcom. Žalobkyňa ani netvrdila, že by žalovaného 2/ aspoň dodatočne oboznámila so znaleckým posudkom č. 2. Z uvedeného dôvodu preto nebolo možné vôbec preskúmať, či sa dražobník správne vysporiadaval s námietkami vlastníka alebo jeho požiadavkou na ďalší znalecký posudok. Prípadné nepriaznivé dôsledky z vlastnej nečinnosti z toho plynúce, idú na ťarchu žalobkyne, ktorá nevyužila svoje právo. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poznamenal, že žalobkyňa ani nevysvetlila, prečo svoje právo nevyužila. Zároveň z uvedeného nevyplýva, aká skutočnosť jej v nevyužití práva bránila, či existovala vážna prekážka, na základe ktorej nemohla vzniknúť námietky v lehote desiatich pracovných dní po tom, čo jej bol znalecký posudok č. 1 doručený. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že v konaní o neplatnosť dražby nie je možné poskytnúť vlastníčkovi predmetu dražby ochranu iba na základe hypotetickej možnosti vyššej ponuky, ak by najvyššie podanie vychádzalo zo znaleckého ohodnotenia. Žalobkyňa dostatočne nevysvetlila, ani nepreukázala súvislosť medzi najvyšším podaním a vydraženou cenou, teda, že nízka vydražená cena je priamym, bezprostredným dôsledkom nesprávneho znaleckého posudku.

3. Vo vzťahu k ďalším trom dôvodom pre určenie neplatnosti dražby, ktoré žalobkyňa uviedla na pojednávaní, týkajúcim sa nedodržania podmienok úhrady ceny, výpoveď druhého účastníka dražby na políciu, že nemal skutočne záujem dražiť, resp. že nehnuteľnosť nebola riadne odovzdaná vydražiteľovi, súd prvej inštancie citujúc ustanovenia § 11 ods. 2, § 17 ods. 1 písm. g/, § 26 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z., následne uviedol, že žalovaní 1/ a 3/ sa dohodli na odložení splatnosti zvyšku vydraženej ceny po odpočítaní zloženej dražobnej zábezpeky, a to v dvoch splátkach do 10. júla 2016 a do 10. septembra 2016, pričom na druhú splátku musel žalovaný 3/ predložiť najneskôr do 10. júla 2016 úverový príslub. Takúto dohodu preto súd prvej inštancie nepovažoval za rozpornú so zákonom. Vzhľadom na výšku záväzku bol dohodnutý primeraný odklad platby, preto nebolo možné konštatovať, že by sa ňou obchádzal zákon. Vyjadrenie druhého účastníka dražby, t. j. zástupkyne realitnej kancelárie, že síce zložili dražobnú zábezpeku vo výške 49 000 eur, ale reálne nemali záujem nehnuteľnosť kúpiť, nemohlo mať na platnosť dražby žiaden vplyv. Iba skutočnosť, že sa dražby zúčastnili dvaja účastníci, z ktorých iba jeden mohol mať vážny záujem o nehnuteľnosť, nespôsobuje jej neplatnosť. Nakoniec okolnosti týkajúce sa odovzdania vydraženia nehnuteľnosti taktiež nemôžu dodatočne spôsobiť neplatnosť dražby. Nakoľko ani tieto dodatočné námietky neboli spôsobilé na určenie neplatnosti dražby, súd prvej inštancie na záver skonštatoval, že neboli splnené zákonné podmienky pre vyslovenie neplatnosti dražby, preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

3.1 O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok účinného od 1. júla 2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že úspešným žalovaným 1/ a 3/ priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu; žalovanému 2/ náhradu trov konania nepriznal, lebo si ich neuplatnil.

4. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. februára 2020 sp. zn. 8Co/83/2019 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 CSP. Žalovanému 3/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

5. Odvolací súd v odôvodnení konštatoval správnosť posúdenia nedôvodnosti žaloby z hľadiska

všetkých relevantných prostriedkov procesného útoku, ktorým žalobkyňa preukazovala dôvodnosť žaloby a prostriedkov procesnej obrany, ktorými sa žalovaní bránili proti vysloveniu neplatnosti dražby, ako aj skonštatoval správnosť dokazovania zameraného na zisťovanie všetkých podstatných skutočností, ktoré boli významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia danej veci. Skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní a po zohľadnení vykonaných dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti v súlade so zásadou vyplývajúcou z čl. 15 Základných princípov CSP v spojení s § 191 CSP, ich náležite vyhodnotil. Dospel teda k správne mu záveru, že zo strany žalovanej 2/ ako dražobníka nedošlo pri vykonávaní dražby k porušeniu zákona č. 527/2002 Z. z., v dôsledku ktorého by žalobkyňa bola dotknutá na svojich právach. Zároveň konštatoval, že súd prvej inštancie sa náležite vysporiadal s dôvodmi, pre ktoré žalobkyňa považovala dražbu za neplatnú, ako aj rozhodnutie náležite odôvodnil v súlade s náležitostami vyplývajúcimi z § 220 ods. 2 CSP. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že dražobník zabezpečil riadne ohodnotenie predmetu dražby, čím si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 12 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. Ochrana žalobkyne vo vzťahu k ohodnoteniu predmetu dražby je zabezpečená priamo zákonnou úpravou, ktorá jej priznáva právo v stanovenej lehote podať námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby znaleckým posudkom a požiadať aj o vypracovanie nového znaleckého posudku. Žalobkyňa uvedené právo nevyužila, preto sa nedôvodne dovoľávala porušenia ustanovenia § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. Vo vzťahu k existencii znaleckého posudku vypracovaného na žiadosť žalobkyne, odvolací súd uplatnenú námietku nepovažoval za relevantnú z dôvodu, že ani na základe odlišného znaleckého posudku žalobkyne, dražobníkovi nevznikla povinnosť dať vypracovať ďalší znalecký posudok, ani postupovať podľa znaleckého posudku, ktorým bola určená vyššia všeobecná hodnota predmetu dražby. Zhodne s názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa hodnoverne nepodložila svoje tvrdenia o vzniku ujmy v súvislosti s ohodnotením predmetu dražby znaleckým posudkom č. 82/2016. Jej úvahy o tom, že ak by najnižšie podanie vychádzalo z uvedeného znaleckého ohodnotenia, dosiahla by sa dražbou vyššia cena, zostali len v hypotetickej rovine. Žalobkyňa v spore nepreukázala súvislosť medzi najnižším podaním a vydraženou cenou, teda že nízka vydražená cena je priamym, bezprostredným dôsledkom nesprávneho znaleckého posudku. Všeobecná hodnota určená znaleckým posudkom je odhad a vyjadruje určitú mieru pravdepodobnosti o tom, akú cenu by daná vec mohla dosiahnuť na voľnom trhu, a teda neznamená, že takto určená hodnota veci za každých okolností sa aj dosiahne na dražbe. Dosiahnutie reálnej trhovej ceny predmetu dražby majú zabezpečiť predovšetkým tie ustanovenia zákona, ktorými sa sleduje transparentnosť dražby, zabezpečenie verejnosti a informovania o dražbe o jej predmete, ktoré slúžia na to, aby účasť záujemcov na dražbe bola čo najvyššia. Dražba je miestom, kde sa stretnú ponuky všetkých záujemcov o predmet dražby a jej výsledkom je určenie najvyššej ceny, za ktorú je predmet dražby v čase jej konania možné predat'. Cena dosiahnutá dražbou teda nie je priamo závislá od všeobecnej hodnoty určenej znaleckým posudkom. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. októbra 2013 sp. zn. 3Cdo/233/2010 z ktorého vyplýva, že určenie výšky ceny draženej nehnuteľnosti nemá za následok neplatnosť dražby. Znalkyňa v znaleckom posudku č. 82/2016 skonštatovala, že nehnuteľnosť sa v súčasnosti sčasti prenajíma a vlastník nehnuteľnosti však nepredložil nájomnú zmluvu. Z uvedeného vyplýva, že znalkyňa zisťovala nájomné vzťahy, preto nie je náležitá námietka žalobkyne, že táto skutočnosť nebola preverovaná. Jej obrana, že znalkyňa vopred oboznámila, že má k nahliadnutiu nájomnej zmluvy, zostala len v rovine ničím nepodloženého tvrdenia. Zo znaleckého posudku č. 24/2016 vyplýva, že prevádzky sú zrušené, neslúžia svojmu účelu a prevádzka budovy je pozastavená. Z opisu predmetu dražby v notárskej zápisnici o osvedčení o vykonaní dobrovoľnej dražby nevyplýva, že by na predmete viazli nájomné zmluvy, rovnako to nevyplýva ani z oznámenia o dobrovoľnej dražbe z 9. mája 2016, a teda, že záujemca o účasť na dražbe nebol zavádzaný ohľadne nájomných práv viaznucich na predmete dražby, keď reálne podľa znaleckého posudku žalobkyne bola prevádzka nehnuteľnosti pozastavená. Žalobkyňa tak nepreukázala, že by dražobník v opise predmetu dražby v oznámení o dražbe podľa § 17 ods. 1 písm. d/ zákona č. 527/2002 Z. z., alebo vo vyvolaní podľa § 20 ods. 6 zákona č. 527/2002 Z. z. uviedol nejaký údaj v rozpore so skutočnosťou, a že by to malo relevantný vplyv na záujem o účasť na dražbe a tým aj na najvyššie podanie. Pre záujem účasti na dražbe je rozhodujúce verejné oznámenie o dobrovoľnej dražbe, z ktorého nevyplývalo, že by na predmete dražby existovali nájomné zmluvy, čo bolo v súlade so stavom opísanom v znaleckom posudku č. 24/2016, na ktorý sa žalobkyňa odvolávala. Žalobkyňa ničím nepodložila ani to, či sa konštatovanie o nájomných vzťahoch v znaleckom posudku č. 82/2016

premietlo do všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti a v akom rozsahu oproti ňou predloženému znaleckému posudku. Pokiaľ by aj dražobník postupoval v rozpore s § 13a ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z., ukladajúcim v záujme zvýšenej ochrany vydražiteľa notifikačnú povinnosť vlastníčkovi predmetu dražby, neznamená to ujmu na právach žalobkyne, nakoľko skutočnosť týkajúca sa nájomných vzťahov mohla mať vplyv na zníženie, ako aj zvýšenie o účasť na dražbe.

6. Odvolací súd citujúc ustanovenie § 26 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. konštatoval, že súd prvej inštancie správne dôvodil, že jeho znenie výslovne pripúšťa po vykonaní dražby dohodu úspešného vydražiteľa s navrhovateľom dražby o dlhšej splatnosti ceny, preto takáto dohoda nie je v rozpore so zákonom, ani sa ňou v danom prípade zákon neobchádza, keď vzhľadom na výšku záväzku bolo možné dobu odplaty považovať za primeranú. Modifikáciu spôsobu úhrady ceny dohodou o predĺžení splatnosti v dvoch splátkach, tak ani podľa názoru odvolacieho súdu nezakladá porušenie uvedeného ustanovenia zákona. Relevantnosť vplyvu predĺženia doby splatnosti ceny na záujem o účasť na dražbe žalobkyňa ničím nepodložila, a spôsob a doba zaplatenia ceny mohla mať vplyv na zníženie, ako aj zvýšenie záujmu o účasť na dražbe. Žalobkyňa neuviedla ani to, či a aká ujma jej vznikla tým, že vydražiteľ nedodrжал podmienky uhradenia ceny dosiahnutej vydražením, ktoré boli širokej verejnosti známe odo dňa zverejnenia oznámenia o dobrovoľnej dražbe v Notárskom centrálnom registri dražieb. Zo zápisnice o odovzdaní predmetu dražby z 28. septembra 2016 vyplýva, že k odovzdaniu predmetu dražby nedošlo v dôsledku existencie vykonateľného uznesenia Okresného súdu Bratislava III z 29. júna 2016 sp. zn. 7C/143/2016 a nedoručenia oznámenia o prebiehajúcim konaní dlžníkov. Súd prvej inštancie správne zdôraznil, že okolnosti týkajúce sa (ne)odovzdania vydraženej nehnuteľnosti vydražiteľovi neboli spôsobilé založiť neplatnosť dražby.

6.1 O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému 3/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal s poukazom na čl. 17 Základných princípov CSP, ako aj R 72/2018.

7. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej len „dovolateľka“), ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Namietala existenciu vady, ktorá mala za následok porušenie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázala na skutkový stav týkajúci sa uplatnenej žaloby, ako aj na skutkové okolnosti dobrovoľnej dražby konanej 20. júna 2016, ktorej priebeh bol osvedčený notárskou zápisnicou N 1210/2016, Nz 22072/2016, NCRIs 22697/2016 z 20. júna 2016 vyhotovenou notárskou JUDr. Jarmilou Kováčovou so sídlom v Bratislave, Gajova 13. V súvislosti s namietaním porušenia procesných práv, dovolateľka namietala nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia z dôvodu nevysporiadania sa s uplatnenými námietkami odvolacím súdom dostatočným spôsobom. Nesúhlasila s jeho argumentáciou uvedenou v bodoch 7 a 8 odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, pretože odvolací súd prevzal z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie dôvody týkajúce sa nesplnenia povinnosti žalobkyne ako vlastníčky predmetu dražby, ktoré boli následne súdmi nižších inštancií vyhodnotené ako jeden z dôvodov nedôvodnosti podanej žaloby. Podľa dovolateľky uvedené odôvodnenie nenapĺňa atribúty spravodlivého rozhodnutia. Zároveň nesúhlasila so záverom súdov nižších inštancií o zákonnom postupe priebehu vykonávania dobrovoľnej dražby, ako aj s argumentáciou odvolacieho súdu uvedenou v bode 12 odôvodnenia, týkajúcou sa posúdenia neplatnosti dražby, ktorá mala byť spôsobená aj skutočnosťou, že vydražiteľ nedodrжал podmienky uhradenia ceny dosiahnutej vydražením, ktoré boli širokej verejnosti známe odo dňa zverejnenia oznámenia o dobrovoľnej dražbe v Notárskom centrálnom registri dražieb. Uzavretie dohody medzi vydražiteľom a veriteľom o odklade splátok považovala za porušenie ustanovenia § 26 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. s tvrdením, že z uvedenej dohody vyplýva, že nedošlo k uhradeniu ceny vydražiteľom. Zároveň podotkla, že 12. septembra 2018 podala na Okresnom súde Bratislava III žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o úvere, určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a neexistencii záložného práva k nehnuteľnostiam, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 61Csp/65/2018, ktorého výsledok v prípade úspechu bude mať dopad aj na opätovné vyhodnotenie platnosti dobrovoľnej dražby. Navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Žalovaná 1/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu poukázala na náležitosti dovolania, ako aj rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v otázke týkajúcej sa existencie dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 420 písm. f/ CSP. Za kľúčové považovala, že dovolacia argumentácia žalobkyne je iba repetíciou dôvodov a domnienok, ktoré prakticky v nezmenenej podobe uplatňovala od podania žaloby, s ktorými sa náležite vysporiadali sudy nižších inšancií. Nepovažovala za pravdivé, že by ktorékoľvek dovolateľkou tvrdené zásadné skutočnosti ostali bez povšimnutia a odozvy, naopak je úplne zjavné, že žalobkyňa iba nesúhlasila s právnym posúdením rozhodujúcich skutočností súdmi nižších inšancií. V tejto súvislosti poukázala na judikatúrny záver týkajúci sa posúdenia namietaného odôvodnenia rozhodnutia z ktorého vyplýva, že len samotná okolnosť, že súd neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv strany sporu a že dovolateľ nesúhlasí s vydanými rozhodnutiami a právnymi závermi v nich vyjadrenými, nemožno považovať za porušenie požiadaviek spravodlivého procesu (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 188/06 z 8. júna 2016). Zlyhanie dovolania primárne spočíva v tom, že dovolateľka nekonkretizovala žiadnu významnú okolnosť alebo právnu otázku, od ktorej by záviselo doteraz vydané meritórne rozhodnutia a vo vzťahu ku ktorej, by sa jej nedostalo odpovede zo strany súdov nižších inšancií. Vo vzťahu k námietke údajného podhodnotenia predmetu dražby, na ktoré žalobkyňa kládla pravdepodobne najsilnejší dôraz v priebehu konania, žalovaná 1/ uviedla, že v tomto ohľade je odôvodnenie odvolacieho súdu vyčerpávajúce, presvedčivé, racionálne, podporené odkazmi na relevantné ustanovenia právnych predpisov. Z oboch rozhodnutí súdov nižších inšancií vyplýva, že dražobník nie je osobou odborne spôsobilou a zákonom aprobovanou k tomu, aby sám vykonal ohodnotenie nehnuteľností alebo prehodnocoval správnosť ohodnotenia znalca a jeho postupu, ak zabezpečil ohodnotenie nehnuteľného predmetu dražby znaleckým posudkom, plnil si tým všetky povinnosti, ktoré mu v súvislosti s ohodnotením predmetu dražby zákon ukladá a sú odrazom ustáleného prístupu vnútroštátnych zahraničných najvyšších súdnych autorít (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo 1263/2008 z 28. januára 2009, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. októbra 2013 sp. zn. 3Cdo/233/2010). Dovolaním napadnuté rozhodnutie preto považovala za plne súladné s podmienkami vyplývajúcimi z § 387 ods. 2 CSP. Navrhla dovolanie odmietnuť alebo zamietnuť v celom rozsahu. Uplatnila si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

9. Žalovaná 2/ sa k doručenému dovolaniu písomne nevyjadrila.

10. Žalovaný 3/ vo vyjadrení k dovolaniu namietal včasnosť podaného dovolania. V súvislosti s namietaným porušením práva na spravodlivý proces uviedol, že žalobkyňa v dovolaní neuviedla, aké konkrétne procesné práva jej mali byť znemožnené uskutočniť, pričom konkrétne neuviedla ani jedno z nich. Navrhol dovolanie zamietnuť, prípadne, ak na to budú splnené podmienky dovolanie odmietnuť.

11. Dovolaťka v replike k doručeným vyjadreniam žalovaných 1/ a 3/ písomne stanovisko nepredložila.

12. Najvyšší súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

13. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

14. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inšancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m.

napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

15. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

16. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

17. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

18. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

19. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

20. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

21. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

22. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

23. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f/ CSP dovolateľka namietala

nedostatočné vysporiadanie s uplatnenými námietkami odvolacím súdom, a tým nedostatočné odôvodnenie, pričom nesúhlasila s odôvodnením uvedeným v bodoch 7, 8 a 12, týkajúcim sa vyhodnotenia súdmi nižších inštancií namietaných skutočností spojených s realizáciou dobrovoľnej dražby, ohodnotenia predmetu dražby a následnej dohody o dlhšej splatnosti ceny vydraženej nehnuteľnosti.

24. K namietaného nedostatočnému odôvodneniu napádaného rozhodnutia dovolací súd uvádza, že odôvodnenie uvedené v bodoch 5 až 14 v spojení s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie v celom jeho kontexte, spĺňa náležitosti odôvodnenia vyplývajúce z ustanovení § 220 ods. 2 v spojení s § 393 ods. 2 CSP, lebo zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami, aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Potvrdením rozhodnutia vo veci samej v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd preskúmal správnosť zistenia skutkového stavu, ako aj správnu aplikáciu a interpretáciu príslušných hmotnoprávných noriem na zistený skutkový stav a zároveň aj skutočnosť, že rozhodnutie bolo vydané v súlade s ustanoveniami procesného práva. Vysporiadanie sa s podstatnými námietkami uplatnenými v odvolacom konaní, odvolacím súdom možno považovať za dostatočné aj v zmysle ustanovenia § 387 ods. 3 CSP.

25. Civilný sporový poriadok totiž umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takom prípade sa môže obmedziť v odôvodnení len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa (Števček, M. Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. (Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1296 s.).

26. V danom prípade však z odôvodnení rozhodnutí súdov (odvolacieho a prvoinštančného), chápaných v ich organickej (kompletizujúcej) jednote (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutie preto nemožno považovať za nepresvedčivé.

27. Odvolací súd v dovolateľkou namietaných bodoch 7 a 8 odôvodnenia sa zákonu zodpovedajúcim spôsobom vysporiadal s jej uplatnenými námietkami, týkajúcimi sa ohodnotenia predmetu dražby dražobníkom, ako aj so znaleckým posudkom vypracovaným na jej žiadosť. V tejto súvislosti správne konštatoval, že „ochrana žalobkyne vo vzťahu k ohodnoteniu predmetu dražby je zabezpečená priamo zákonnou úpravou, ktorá jej priznáva právo v stanovenej lehote podať námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby znaleckým posudkom a požiadať aj o vypracovanie nového znaleckého posudku. Nevyužitím uvedeného práva sa preto žalobkyňa nedôvodne dovoláva porušenia § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z.; napokon ani na základe odlišného znaleckého posudku žalobkyne by dražobníkovi nevznikla povinnosť dať vypracovať ďalší znalecký posudok, ani postupovať podľa znaleckého posudku, ktorým bola určená vyššia všeobecná hodnota predmetu dražby". K uvedeným dôvodom

odvolacieho súdu k uplatneným námietkam žalobkyňou v odvolaní, nie je možné vytknúť náležité neodôvodnenie rozhodnutia v súlade s náležitosťami vyplývajúcimi z § 393 ods. 2 CSP, preto dovolateľkou namietané nedostatočné odôvodnenie, resp. nevysporiadanie sa s námietkami súdom, nemožno považovať opodstatnené.

28. Napokon ako nesúhlas dovolateľky s posúdením dlhšej splatnosti ceny vydraženej nehnuteľnosti nemožno považovať za relevantnú námietku spojenú s porušením jej procesných práv. Odvolací súd v bode 12 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, okrem skonštatovania správnosti právneho posúdenia tejto otázky súdom prvej inštancie, následne uviedol, že „modifikácia spôsobu úhrady ceny dohodou o predĺžení splatnosti v dvoch splátkach nezakladá porušenie ustanovenia § 26 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. Relevantnosť vplyvu predĺženia doby splatnosti ceny na záujem o účasť na dražbe žalobkyňa ničím nepodložila, a spôsob a doba zaplataenia ceny mohla mať vplyv na zníženie, ako aj zvýšenie záujmu o účasť na dražbe; ako aj neuviedla ani to, či a aká ujma jej vznikla tým, že vydražiteľ nedodrжал podmienky uhradenia ceny dosiahnutej vydražením, ktoré boli širokej verejnosti známe odo dňa zverejnenia oznámenia o dobrovoľnej dražbe v Notárskom centrálnom registri dražieb“. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizovateľné základné právo strany sporu na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

29. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

30. Rovnako v zmysle judikatúry ústavného súdu platí, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

31. Ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

32. Dovolací súd už len na záver poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť,

či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Vec prejednávajúci senát tieto vady v preskúmvanej veci nezistil, preto prípustnosť (a ani dôvodnosť) dovolania z tohto dôvodu nie je daná.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody dovolací súd dovolanie odmietol v súlade s ustanovením § 447 písm. c/ CSP, lebo smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

34. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaných 1/ a 3/ v dovolacom konaní vyplývajúcou z § 255 ods. 1 CSP, ktorým priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni v plnom rozsahu. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP). Žalovanej 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo jej preukázateľne žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli a ani z obsahu spisu nevyplývajú (čl. 4 v spojení s čl. 17 Základných princípov CSP, R 72/2018).

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.